

Lausunto Valtion väyläverkon investointiohjelmaluonnoksesta vuosille 2025-2032

Kunnanhallitus 18.12.2023 § 318
928/08.00.00.01/2023

Valmistelijat: tekninen johtaja Janne Laiho, puh. 050 347 5247 ja
maankäyttöpäällikkö Jarmo Toikka, puh. 040 353 8258

Väylävirasto laatii vuosittain valtion väyläverkon 8-vuotisen investointiohjelman osana valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman, Liikenne 12 – suunnitelman, toimeenpanoa.

Investointiohjelmassa esitetään lähivuosien tärkeimmät liikenneinfrahankkeet, jonka talouskehyksen määrittelee Liikenne 12-suunnitelma. Vuosia 2025-2032 koskeva investointiohjelma on Väyläviraston tietoon perustuva ehdotus uusien rata-, maantie- ja vesiväylähankkeiden toteuttamisesta ja niiden vaikutuksista. Väyläverkon investointiohjelma sisältää kehittämishankkeita, isoja peruskorjaushankkeita ja hankekokonaisuuksia sekä pienempiä parantamishankkeita.

Investointiohjelmaluonnos ja lausuntopyyntö löytyvät lausuntopalvelusta:
<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=f68b0581-bcec-4e82-9500-d142e1db9006>

Väylävirasto on pyytänyt 22.12.2023 mennessä lausuntoja luonnoksesta valtion väyläverkon investointiohjelmaksi vuosille 2025-2032. Lausuntojen kautta tulee esille sidosryhmien tietoa ja näkökulmia investointiohjelmaan liittyen.

Investointiohjelman luonnosta on pyydetty tarkastelemaan seuraavien kysymysten kautta:

1. Onko mielestänne investointiohjelmassa kokonaisuutena onnistuttu vastaamaan sille asetettuihin tavoitteisiin ja muuttuneeseen toimintaympäristöön?
2. Ovatko investointiohjelman perustelut vaikutusten kautta tasapuoliset ja selkeät?
3. Miten muuttaisitte investointiohjelmaa Liikenne 12 mukaisen liikennemuotokohtaisen talouskehyksen puitteissa ja miten perustelette muutosten paremmat vaikutukset?
4. Miten kehittäisitte investointiohjelman laatimisen prosessia, sen päivittämistä ja seuranta?
5. Minkä investointiohjelman ulkopuolisten kohteiden suunnittelua tulisi vaikuttavuuden perusteella edistää lähivuosina?
6. Miten muuten haluatte kommentoida investointiohjelmaa?

Ehdotus Laukaan kunnan lausunnoksi:

1. Investointiohjelmassa on ymmärrettävästi kuvattu valtion väyläverkon investointien lähtökohdat ja valmisteluperiaatteet. Tavoitteet ja toimintaympäristön muutokset on otettu hyvin huomioon.

2. Kokonaisuutena investointiohjelmaan vaikutusten kautta valitut hankkeet ovat perusteltuja ja noudattavat kohtuullisesti Liikenne 12 –suunnitelmaa.
3. Ratahankkeiden osalta Laukaan kunta esittää TEN-T kattavaan verkkoon kuuluvan Tampere-Jyväskylä –rataosan lisäämistä investointiohjelmaan. Yhteysväli on tunnistettu liikenneverkon strategisessa tilannekuvassa yhdeksi keskeisimmäksi ja kriittisimmistä rataverkon parantamiskohteista. Raideyhteyden kehittyminen edistäisi Jyväskylän seudun elinvoimaa ja laajentaisi seudun kestävän liikkumisen työssäkäyntialuetta.

Maantieverkon osalta Laukaan kunta pitää hyvänä, että investointiohjelma sisältää maantieverkon parantamiskohteen Vt 4 Vaajakosken kohdan kehittämisen Jyväskylässä. Se ei kuitenkaan yksin riitä, sillä TEN-T ydinverkon kuuluvalla valtatiellä 4 on merkittäviä palvelutasopuutteita myös Jyväskylän kohdalla ja Vehniä-Äänekoski välillä, jotka tulisi myös lisätä investointiohjelmaan. Tämä kokonaisuus parannettaisi merkittävästi TEN-T ydinverkon palvelutasoa ja niillä olisi merkittävä vaikutus liikenteen sujuvuuteen sekä elinkeinoelämän kuljetuksiin valtakunnallisesti ja erityisesti Jyväskylän seudulla.

4. –
5. Vt 9 Kanavuori-Lievestuore välin suunnitteluvalmiutta tulee edistää lähivuosina. Yhteysvälin parantaminen lyhentää matka-aikoja ja parantaa ennakoitavuutta, sujuvuutta ja turvallisuutta TEN-T kattavalla verkolla. Lisäksi sillä on merkittävät vaikutukset elinkeinoelämän kuljetuksiin valtakunnallisesti ja paikallisesti.
6. Kokonaisuutta suunniteltaessa on erittäin tärkeää, että valtion rahoituksella turvataan myös alemman tieverkon kehittäminen ja parantaminen. Kehittämisinvestointeja tulee toteuttaa, jotta tuetaan elinkeinoelämän kehittymistä sekä parannetaan alueiden välistä saavuttavuutta ja kestävän liikkumisen edellytyksiä. Esimerkiksi st 638 Vihtiälän oikaisu, Jyväskylä ja Laukaa (14 M€) on yksi Jyväskylän seudun tärkeimmistä tiehankkeista ja toteutuessaan se vähentää liikenteen päästöjä, parantaa alueellisten elinkeinojen, työssäkäynnin ja asumisen saavutettavuutta sekä antaa ihmisille paremman mahdollisuuden valita kestävämpiä liikkumismuotoja.

Lisäksi Laukaan kunnan mielestä valtatie 9 parantaminen Lievestuoreen kohdalla (muut päätetyt hankkeet) on toteutuessaan hieno uutinen, sillä se korjaa pahoja sujuvuus ja turvallisuusongelmia. Etenkin vt 9 ja vt 13 risteys on tällä hetkellä Keski-Suomen onnettomuusaltteimpia ja sen toimimattomuudesta aiheutuu merkittävää haittaa valtatie 9 palvelutasolle.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Linda Leinonen
Päätösehdotus	Laukaan kunta antaa yllä olevan lausunnon Valtion väyläverkon investointiohjelmaluonnokseen vuosille 2025-2032.
Päätös	Kunnanjohtajan esitys hyväksyttiin.